

Emnenr.

Fylke: Telemark.

Tilleggsspørsmålnr. Fil nr. 36..

Herad: Tinn.

Emne: Helzing, fatter og ættend.

Bygdelag: Vestfjorddalen

Oppskr. av: Olav O. Moiland.

Gard: Moiland

(adresse): Moiland

G.nr. 115 Br.nr. 2.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Ja.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Handbrüß Par. f. 1877.

SVAR

1. Skåter å refse folk på.

A. Ved forskjellige anledninger. -

1. Det var ikke vanlig at folk refset sine grannar om de kunne samle noe i onnene. - De hadde dem ikke for det, ved å gjøre skøyestrekker med slått og skur for dem. - Men det var så her at de Papparbeide i onnene. De var "Pappfuse", og da så de gjerne at grannen var et eller med slått og skurden og gøtka seg over dette. -

2 og 3. For otti år siden omtrent, var det enda i bruk å dra rundt på "Skjerping" - "Skjartorsdag-skjerpå" - og "Langfredag-skjerpå". - Det var om natten de dro ut med ris, og riset folk på sengen og i döranger. Om det var skøy eller for å refse for gamle dynder skite strekker var laget kan ingen ve se. Det skulle gange hardt utover somme jenter er det sagt. -

Ungdomen laget ikke skøy i julen. Skite strekker ble oftest lagde til vartiden, og da helst i påske-helga. -

Det sies at det var en mann som hadde noen jenter i huset og så jaget han ungdomen

fra dørene. - For disse skulle han ruses.
De rartet ham ut on døra og kom med
en dragtjerre bakfra så han lyd sette
dei i kjerna, og på rullende hjul for de
eller kongsvien med mannen i kjernen
og i bare undertøy lyd han gange heim-
at til huset sitt. -

B. Ved å sette navn på folk. -

4. Gjette ein mann ut på besøk 1. juledag,
så kalte de han for en "sniltjar". -

"Takte fe tiva". - ja han når han fikk öl
og leverte tomekåle tilbake. -

5. Fikk de ikke noe nytt kleplagg til jul. -
kom julegeida til å "skite". - på dem. -

6. Folk som forsonde noe fikk økenavn. - Han
var en "somlar". - en "snøyar". - en "øyar". - en "la-
bar". - en "juesover". - en "dingler". - og "lösen".

